

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THU PHƯƠNG

**THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP
KHUYẾN NÔNG NHẪM PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT
CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN SÓC SƠN - THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Thái Nguyên, năm 2009

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THU PHƯƠNG

**THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP
KHUYẾN NÔNG NHẪM PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT
CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN SÓC SƠN - THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

**Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60 - 31 - 10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đỗ Thị Bắc

Thái Nguyên, năm 2009

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu của luận văn này là đúng sự thật và chưa từng được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Mọi sự giúp đỡ trong việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn, thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2009

Tác giả

Nguyễn Thị Thu Phương

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “Thực trạng và một số giải pháp khuyến nông nhằm phát triển sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn – thành phố Hà Nội” tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cơ quan, các cấp lãnh đạo và các cá nhân. Tôi xin chân thành cảm ơn sâu sắc và kính trọng tới tất cả các tập thể, cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa Đào tạo Sau đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Cô giáo hướng dẫn luận văn PGS.TS. Đỗ Thị Bắc và các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Trung tâm Khuyến nông Hà Nội, Trạm Khuyến nông huyện Sóc Sơn, Ủy ban nhân dân huyện Sóc Sơn, Phòng Kinh tế huyện Sóc Sơn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới sự giúp đỡ nhiệt tình của các hộ nông dân các xã thuộc huyện Sóc Sơn trong quá trình làm luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn những người thân trong gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2009

Tác giả

Nguyễn Thị Thu Phương

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	Trang
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt	vi
Danh mục các bảng biểu	vii
Danh mục các hình	ix

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	4

Chương I: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1.1. Tổng quan tài liệu nghiên cứu	5
1.1.1. Khuyến nông và vai trò của khuyến nông đối với phát triển nông nghiệp nông thôn	5
1.1.2. Ý nghĩa và đặc điểm phát triển sản xuất cây ăn quả	14
1.1.3. Tình hình phát triển khuyến nông phát triển sản xuất cây ăn quả trên thế giới	18
1.1.4. Tình hình khuyến nông phát triển sản xuất cây ăn quả ở Việt Nam	19
1.2. Phương pháp nghiên cứu	25
1.2.1. chọn điểm nghiên cứu	25
1.2.2. Thu thập số liệu	26
1.2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	31

Chương II: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SÓC SƠN

2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu	35
----------------------------------	----

2.1.1. Điều kiện tự nhiên	35
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	39
2.1.3. Kết quả sản xuất kinh doanh của huyện Sóc Sơn	46
2.1.4. Thuận lợi và khó khăn nhằm phát triển sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn	49
2.2. THỰC TRẠNG KHUYẾN NÔNG PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SÓC SƠN	52
2.2.1. Thực trạng mô hình sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn	52
2.2.2. Thực trạng các hoạt động khuyến nông đối với sản xuất cây ăn quả ở huyện Sóc Sơn	58
2.2.3. Kết quả và hiệu quả khuyến nông trong phát triển cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn	77
2.3. CÁC HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG KHÁC	85
2.4. KẾT QUẢ VÀ HIỆU QUẢ SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRONG HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SÓC SƠN	86
2.5. ẢNH HƯỞNG CỦA CÁC NHÂN TỐ ĐẾN THU NHẬP CỦA HỘ SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SÓC SƠN	91
2.6. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG TRONG SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ Ở HUYỆN SÓC SƠN	94
2.6.1. Đánh giá kết quả đạt được	94
2.6.2. Những tồn tại	94
2.6.3. Nguyên nhân dẫn đến những tồn tại	95
Chương III: MỘT SỐ GIẢI PHÁP KHUYẾN NÔNG NHẪM PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT CÂY ĂN QUẢ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SÓC SƠN	96
3.1. Những định hướng, quan điểm, mục tiêu phát triển sản xuất cây ăn quả tại huyện Sóc Sơn	96
3.2. Một số giải pháp khuyến nông nhằm phát triển sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn	98
3.2.1. Đổi mới công tác tổ chức khuyến nông và đào tạo cán bộ khuyến nông	98
3.2.2. Đổi mới nội dung hoạt động khuyến nông, chú trọng hoạt động khuyến nông phát triển sản xuất cây ăn quả, tín dụng khuyến nông, khuyến nông với bảo vệ môi trường sinh thái	104
3.2.3. Phương pháp khuyến nông sản xuất cây ăn quả và làm tốt công tác tuyên truyền sản xuất cây ăn quả	105
3.2.4. Lịch gieo trồng và mức đầu tư sản xuất CAQ khuyến nông đưa ra khuyến	109

cáo người dân huyện Sóc Sơn năm 2011	
3.2.5. Lập kế hoạch và đánh giá các chương trình khuyến nông sản xuất cây ăn quả	110
3.2.6. Khuyến nông sản xuất cây ăn quả và kinh tế thị trường, khuyến nông với công nghiệp hoá nông nghiệp nông thôn	113
3.2.7. Khuyến nông với việc đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm cây ăn quả	114
3.2.8. Vận dụng tốt các cơ chế chính sách của Đảng và Nhà nước trong hoạt động khuyến nông phát triển sản xuất CAQ ở huyện Sóc Sơn	116
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	
1. Kết luận	118
2. Kiến nghị	120

**DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO
PHỤ LỤC**

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Ký tự viết tắt	Nghĩa
1	PTNT	Phát triển nông thôn
2	TT	Trung tâm
3	ĐHNN	Đại học Nông nghiệp
4	PT	Phát thanh
5	TH	Truyền hình
6	CP	Chính phủ
7	KN	Khuyến nông
8	CAQ	Cây ăn quả
9	DTGT	Diện tích gieo trồng
10	CNH-HĐH	Công nghiệp hóa- hiện đại hóa
11	NLN	Nông lâm nghiệp
12	CN	Công nghiệp
13	KTCB	Kiến thiết cơ bản
14	KD	Kinh doanh
15	BVTV	Bảo vệ thực vật

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng	Tên bảng	Trang
1.1	Yêu cầu nhiệt độ, lượng mưa của một số loại cây ăn quả	16
1.2	Yêu cầu về đất đai để trồng một số loại cây ăn quả	17
1.3	Diện tích, sản lượng một số cây ăn quả trên Thế giới	19
1.4	Diện tích, sản lượng một số loại cây ăn quả của Việt Nam	22
2.1	Điều kiện khí hậu, thủy văn huyện Sóc Sơn	37
2.2	Tình hình đất đai và sử dụng đất đai của huyện Sóc Sơn năm 2006- 2008	40
2.3	Tình hình dân số và lao động huyện Sóc Sơn (2006-2008)	43
2.4	Kết quả sản xuất các ngành kinh tế của huyện Sóc Sơn (06-08)	47
2.5	Diện tích, năng suất, sản lượng một số mô hình cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn 2006-2008	53
2.6	Tình hình đầu tư chi phí cho 1 ha mô hình vải	54
2.7	Tình hình đầu tư chi phí cho 1 ha mô hình nhãn	55
2.8	Tình hình đầu tư chi phí cho 1 ha mô hình bưởi diễn	56
2.9	Các hoạt động khuyến nông trong sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn	63
2.10	Lịch gieo trồng, định mức đầu tư khuyến nông hướng dẫn người dân sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm 2008	71
2.11	Diện tích, cơ cấu cây ăn quả của huyện Sóc Sơn năm 2008	78
2.12	Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây ăn quả chính phát triển 2006-2008 của huyện Sóc Sơn	80
2.13	Tình hình đầu tư chi phí cho 1 ha một số cây ăn quả từng loại năm 2008 huyện Sóc Sơn	82
2.14	Hiệu quả kinh tế 1ha của một số cây ăn quả chính trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm 2008	84
2.15	Thu nhập từ các cây trồng xen trên 1 ha canh tác CAQ trong thời kỳ KTCB	87
2.16	Hiệu quả kinh tế của 1 ha mô hình CAQ thời kỳ kinh doanh trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm 2008	89
2.17	So sánh hiệu quả kinh tế của sản xuất 1 ha cây ăn quả	91

	so với 1 ha một số cây trồng khác	
2.18	Kết quả hàm sản xuất CD	92
3.1	Dự kiến các hoạt động khuyến nông trong sản xuất CAQ trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm 2009-2011	102
3.2	Lịch gieo trồng, định mức đầu tư khuyến nông hướng dẫn người dân sản xuất cây ăn quả trên địa bàn huyện Sóc Sơn năm 2011	109
3.3	Dự kiến diện tích, năng suất, sản lượng một số cây ăn quả chính năm 2009-2011 của huyện Sóc Sơn	111
3.4	Dự kiến định mức chi phí sản xuất CAQ khuyến nông hướng dẫn người sản xuất CAQ trên địa bàn huyện Sóc Sơn	112